destitution. After much exertion he was restored to his kingdom. He became a friend of Krisna and Arjuna when they came to the South in the course of their wanderings with the sacrificial horse.] (-सम्) silver.

चन्द्रकः 1 The moon. -2 The eye in a peacock's tail. -3 A finger-nail. -4 A circle of the moon's shape (formed by a drop of oil thrown into water). -कम् Black pepper.

चन्द्रकवत् m. A peacock.

चन्द्रिकन् m. A peacock, Si. 3. 49; निशमयन्नपि चन्द्र-किणां मृदुश्रसरणान् सरणान् ऋतुमन्वभूत् Ram. Ch. 4. 53.

चन्द्रटः N. of an ancient physician; Susr. Introd.

चन्द्रमस् m. 1 The moon; नक्षत्रताराप्रहसंकुलापि ज्योतिष्मती चन्द्रमसैव रात्रिः R. 6. 22. -2 A month. -3 Camphor.

चन्द्रा f. A cow, SB. on MS. 10. 3. 49.

चन्द्रिका 1 Moonlight, इतः स्तुतिः का खलु चन्द्रिकाया यदिष्ठिधम्प्युत्तरलीकरोति N. 3. 3. 116; R. 19. 39; कामुकेः कुम्भीलकेश्व परिहर्तच्या चन्द्रिका M. 4. -2 (At the end of comp.) Elucidation, throwing light on the subject treated; अलङ्कारचन्द्रिका, काव्यचन्द्रिका; cf. कीमुदी. -3 Illumination. -4 A large cardamom. -5 The river Chandrabhāgā. -6 The Mallikā creeper. -Comp. -अम्बुत्तम् the white lotus opening at moonrise. -द्राचः the moonstone. -पायिन् m. the Chakora bird.

चिन्द्रन् a. Ved. 1 Golden, possessing gold. -2 Having the moon. -m. The planet Mercury (son of the moon).

चन्द्रिमा Moonlight.

चिन्द्रलः 1 A barber. -2 An epithet of Siva.

चन्द्रमहः A dog.

चए I. 1 P. (चपति) To console, soothe. -II. 10 U. (चपयति-ते) 1 To grind, pound, knead. -2 To cheat.

चपटः = चपेट q. v.

चपल a. [चप्-मन्दायां गती कल उपघोकारस्याकारः Tv.; cf. Un. 1. 108] 1 Shaking, trembling, tremulous; कुल्याम्भोभिः पवनचपलैः शाखिनो धौतमूलाः S. 1 15; चपलायताक्षी Ch. P. 8. -2 Unsteady, fickle, inconstant, wavering; Sānti. 2. 12; चपलमति &c. -3 Frail, transient, momentary; नालिनीदलगतजलमातितरलं तद्वजीवितमतिशयचपलम् Moha M. 5. -4 Quick, nimble, agile; (गतम्) शैशवाचपलमप्यशोभत R. 11. 8. -5 Inconsiderate, rash; cf. चापल. -6 off the mark; निमित्तचपलप्रणा Mb. 13. 5. 5. -लः 1 A fish. -2 Quick-silver. -3 The Chātaka bird. -4 Consumption. -5 A sort of perfume. -6 Black mustard.

सं. इं. को८८

चपला 1 Lightning; क्ररबक्कसुमं चपलासुषमं रतिपतिमृग-कानने Gīt. 7. -2 An unchaste or disloyal wife. -3 Spirituous liquor. -4 Laksmī, the goddess of wealth. -5 The tongue. -6 Long pepper. -Comp. -जनः 1 a fickle or unsteady woman; Si. 9. 16. -2 the goddess of wealth.

चपलक a. Wanton, fickle, unsteady &c.

चपलता,-त्वम 1 Trembling. -2 Fickleness.

चपलायते Den. A. To move to and fro, tremble.

चपेट: 1 The palm of the hand , th the fingers extended. -2 A blow with the open hand; तत्तस्याः स पिता राजा चपेटं कुपितो ददी Ks. 66. 139.

चपेटा, -चपेटिका A blow with the open hand; खण्डिकोपाध्यायः शिष्याय चपेटिकां ददाति Mbh.; चपेटापाटनातिथिम् K. P.

चपेटी f. The sixth day in the bright half of the month Bhādrapada; Skanda P.

चम् 1 P. (चमति, चान्त) 1 To drink, sip, drink off; चचाम मधु माध्वीकं Bk. 14. 94. -2 To eat. ... मांसं चेमुर्जगुः पपुः । Bk. 14. 53.

चमः A Chamaka sükta; (P. V. 2. 4, Vartt. 2).

चमकस्कम् 1 The hymn containing च मे. -2 N. of the Vājasaneyī samhitā (part 18. 1-27).

चमत्करणम्, -चमत्कारः, -चमत्कृतिः f. 1 Admiration, surprise; एवं सकळजगत्त्रयहृदयचमत्कारकारिचरितानाम् Ks. 22. 257. -2 Show, spectacle. -3 Poetical charm, that which constitutes the essence of poetry; चेतश्रमत्कृतिपदं कवितेव रम्या Bv. 3.16; तदपेक्षया वाच्यस्यैव चमत्कारित्वात् K. P. 1. -4 Riot, festive or angry riot.

चमत्कारिन a. Astonishing, surprising. -2 Unusual, uncommon.

चमरः [चम्-अरच् Un. 3.31] A kind of deer. —रः, —रम् A chowrie most usually made of the tail of Chamara. —री 1 A shoot, sprout (मजरा). —2 The female Chamara; यस्यार्थयुक्तं गिरिराजशब्दं कुर्वन्ति बालव्यजनेश्वमर्थः Ku. 1.13, 48; Si. 4.60; Me. 53; केशेषु चमरीं हन्ति सीम्नि पुष्करको हतः Udb.; of. चमरं चामरे स्त्री तु मजरीमृग-भेदयोः Medinī. —Comp. —पुच्छम् the tail of a Chamara used as a fan. (—च्छः) a squirrel.

चमरिकः The Kovidara tree.

चमसः, -सम् [चमत्यस्मिन, चम्-असच् Tv.] 1 A vessel (can, ladle &c.) used at sacrifices for drinking the Soma juice; Y. 1.183 (also चमसी); इडोदरे चमसाः कर्ण-रन्धे Bhāg. 3.13.36. -2 A cake made of barley, rice &c. -Comp. -अध्वर्धः the priest who manages the drinking vessels. -उद्भेदः, -दनम् N. of place of pilgrimage where the river Sarasvatī is said to have burst forth.